

Wymagania edukacyjne z matematyki klasa IV

zakres podstawowy i rozszerzony

Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
Uczeń	Uczeń sprostał wymaganiom na niższy stopień oraz:	Uczeń sprostał wymaganiom na niższe stopnie oraz	Uczeń sprostał wymaganiom na niższe stopnie oraz	Uczeń sprostał wymaganiom na niższe stopnie oraz
I. RACHUNEK PRAWDOPODOBIEŃSTWA				
<ul style="list-style-type: none"> • wypisuje wszystkie możliwe wyniki danego doświadczenia • stosuje regułę mnożenia do wyznaczenia liczby wyników doświadczenia spełniających dany warunek – w typowych sytuacjach • przedstawia drzewo ilustrujące wyniki danego doświadczenia – w prostych sytuacjach • wypisuje wszystkie możliwe permutacje danego zbioru • oblicza liczbę permutacji danego zbioru – w prostych sytuacjach • oblicza liczbę wariacji bez powtórzeń – w prostych sytuacjach • oblicza liczbę wariacji z powtórzeniami – w prostych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje obliczenia, stosując definicję silni • wykorzystuje podstawowe pojęcia kombinatoryki do rozwiązywania zadań o niewielkim stopniu trudności • określa zdarzenia: przeciwne, niemożliwe, pewne i wykluczające się • wyznacza sumę, iloczyn i różnicę zdarzeń losowych – w prostych sytuacjach • oblicza prawdopodobieństwo zdarzenia przeciwnego • sprawdza, czy są spełnione założenia twierdzenia o prawdopodobieństwie całkowitym – w prostych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje regułę mnożenia i regułę dodawania do obliczania liczby wyników doświadczenia spełniających dany warunek – w złożonych sytuacjach • oblicza liczbę permutacji danego zbioru – w złożonych sytuacjach • oblicza liczbę wariacji bez powtórzeń – w złożonych sytuacjach • oblicza liczbę wariacji z powtórzeniami – w złożonych sytuacjach • oblicza liczbę kombinacji – w złożonych sytuacjach • stosuje własności trójkąta Pascala • wykorzystuje wzór dwumianowy Newtona do rozwinięcia wyrażień postaci $(a + b)^n$ i wyznaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia zależności, w których występuje symbol Newtona • stosuje własności prawdopodobieństwa w dowodach twierdzeń • stosuje wzór Bernoulliego do obliczenia prawdopodobieństwa otrzymania k sukcesów w n próbach – w złożonych sytuacjach • stosuje wzór Bernoulliego do obliczenia prawdopodobieństwa otrzymania co najmniej k sukcesów w n próbach • oblicza wartość oczekiwaną zmiennej losowej – w trudnych przypadkach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje własności prawdopodobieństwa w dowodach twierdzeń • rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące prawdopodobieństwa • udowadnia wzór Bayesa

<ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartość symbolu Newtona • oblicza liczbę kombinacji –w prostych sytuacjach • stosuje regułę dodawania do obliczania liczby wyników doświadczenia spełniających dany warunek – w prostych sytuacjach • określa przestrzeń (zbiór) zdarzeń elementarnych dla danego doświadczenia • wypisuje wyniki sprzyjające danemu zdarzeniu losowemu • stosuje klasyczną definicję prawdopodobieństwa do obliczania prawdopodobieństw zdarzeń losowych – w typowych sytuacjach • podaje rozkład prawdopodobieństwa dla rzutu kostką • stosuje twierdzenie o prawdopodobieństwie sumy zdarzeń – w prostych sytuacjach • oblicza prawdopodobieństwo warunkowe i całkowite – w prostych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza prawdopodobieństwo warunkowe i całkowite • stosuje wzór Bayesa do obliczania prawdopodobieństwa przyczyny – w prostych przypadkach • ilustruje doświadczenie wieloetapowe za pomocą drzewa • stosuje wzór Bernoulliego do obliczenia prawdopodobieństwa otrzymania k sukcesów w n próbach – w prostych przypadkach • podaje rozkład zmiennej losowej i przedstawia go za pomocą tabeli – w prostych przypadkach • oblicza wartość oczekiwaną zmiennej losowej – w prostych przypadkach • rozstrzyga, czy gra jest sprawiedliwa 	<p>współczynników wielomianów</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje twierdzenie o prawdopodobieństwie sumy zdarzeń – w złożonych sytuacjach • stosuje klasyczną definicję prawdopodobieństwa do obliczania prawdopodobieństw zdarzeń losowych – w złożonych sytuacjach • stosuje własności prawdopodobieństwa do obliczania prawdopodobieństw zdarzeń • oblicza prawdopodobieństwo warunkowe – w złożonych sytuacjach • oblicza prawdopodobieństwo całkowite – w złożonych sytuacjach • ilustruje doświadczenia wieloetapowe za pomocą drzewa i na tej podstawie oblicza prawdopodobieństwa zdarzeń • stosuje wzór Bayesa do obliczania prawdopodobieństwa zdarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • rozstrzyga, czy gra jest sprawiedliwa – w złożonych sytuacjach 	
--	--	--	--	--

II. GRANIASTOSŁUPY I OSTROSŁUPY

<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w wielościanie proste prostopadłe, równoległe i skośne • określa liczbę ścian, wierzchołków i krawędzi wielościanu; sprawdza, czy istnieje graniastosłup o danej liczbie krawędzi • wskazuje elementy charakterystyczne wielościanu (np. wierzchołek ostrosłupa) • oblicza pole powierzchni bocznej i całkowitej graniastosłupa oraz ostrosłupa • oblicza długości przekątnych graniastosłupa prostego – w prostych przypadkach • oblicza objętość graniastosłupa prostego i ostrosłupa prawidłowego • wskazuje kąt między przekątną graniastosłupa a płaszczyzną jego podstawy • wskazuje kąty między odcinkami w ostrosłupie a płaszczyzną jego podstawy – w prostych przypadkach • stosuje funkcje trygonometryczne do 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w wielościanie rzut prostokątny danego odcinka na daną płaszczyznę • rysuje siatkę wielościanu na podstawie jej fragmentu • wskazuje kąt między sąsiednimi ścianami wielościanu – w prostych przypadkach • stosuje twierdzenie o trzech prostych prostopadłych do uzasadniania prostopadłości prostych w prostopadłościanach • oblicza pole danego przekroju graniastosłupa lub ostrosłupa prawidłowego – w prostych sytuacjach • stosuje i przekształca wzory na pola powierzchni i objętości wielościanów • oblicza miarę kąta dwuściennego między ścianami wielościanu • rozwiązuje zadania dotyczące miary kąta między prostą a płaszczyzną (również z wykorzystaniem trygonometrii) 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje funkcje trygonometryczne i twierdzenia planimetrii do obliczenia pola powierzchni i objętości wielościanu – w złożonych sytuacjach • oraz między ścianą wielościanu a jego przekrojem (również z wykorzystaniem trygonometrii) • oblicza pola przekrojów prostopadłościanu i ostrosłupa prawidłowego (również z wykorzystaniem trygonometrii) • stosuje twierdzenie o trzech prostych prostopadłych do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadza wnioskowania dotyczące położenia prostych w przestrzeni • przeprowadza dowód twierdzenia o prostej prostopadłej • stosuje twierdzenie o trzech prostych prostopadłych do uzasadniania prostopadłości prostych • przeprowadza dowód twierdzenia o trzech prostych prostopadłych • oblicza pola przekrojów prostopadłościanu lub ostrosłupa prawidłowego (również z wykorzystaniem trygonometrii) – w złożonych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące wielościanów i ich przekrojów • przeprowadza dowody twierdzeń dotyczących związków miarowych w wielościanach
--	--	---	---	---

<p>obliczania pola powierzchni i objętości wielościanu – w prostych sytuacjach</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje typowe zadania dotyczące kąta między prostą a płaszczyzną • na rysunku prostopadłościanu (sześcianu) i ostrosłupa prawidłowego zaznacza ich przekroje – w prostych sytuacjach 				
III. BRYŁY OBROTOWE				
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy charakterystyczne bryły obrotowej (np. kąt rozwarcia stożka) • zaznacza przekrój osiowy walca i stożka oraz przekroje kuli • oblicza pole powierzchni i objętość bryły obrotowej – w prostych sytuacjach • stosuje funkcje trygonometryczne do obliczania pola powierzchni i objętości bryły obrotowej – w prostych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania dotyczące rozwinięcia powierzchni bocznej walca i stożka – w prostych sytuacjach • wyznacza skalę podobieństwa brył podobnych – w prostych przypadkach • rysuje odpowiednie przekroje i oblicza pola powierzchni i objętości brył wpisanych w walec i opisanych na walcu • rysuje odpowiednie przekroje i oblicza pola powierzchni i objętości brył wpisanych w kulę i opisanych na kuli 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje funkcje trygonometryczne i twierdzenia planimetrii do obliczenia pola powierzchni i objętości bryły obrotowej – w złożonych sytuacjach • rysuje odpowiednie przekroje i rozwiązuje zadania dotyczące brył obrotowych i wielościanów wpisanych w inne wielościany • opisuje funkcją jednej zmiennej pole powierzchni lub objętość bryły i określa jej dziedzinę oraz wyznacza jej największą albo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje podobieństwo brył i skalę podobieństwa brył podobnych podczas rozwiązywania zadań • przeprowadza dowody twierdzeń dotyczących związków miarowych w bryłach obrotowych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące brył obrotowych • wyprowadza wzory na objętość i pole powierzchni bocznej stożka ściętego

	<ul style="list-style-type: none"> rysuje odpowiednie przekroje i oblicza pola powierzchni i objętości brył wpisanych w stożek i opisanych na stożku 	najmniejszą wartość (zadania optymalizacyjne)		
IV.PRZYKŁADY DOWODÓW W MATEMATYCE				
<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza proste dowody dotyczące własności liczb przeprowadza proste dowody dotyczące własności figur płaskich 	<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza proste dowody, stosując metodę przekształcania tezy 	<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza trudniejsze dowody dotyczące własności liczb całkowitych przeprowadza trudniejsze dowody dotyczące własności figur płaskich 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje metodę równoważnego przekształcania tezy – w trudnych sytuacjach przeprowadza trudniejsze dowody dotyczące nierówności, wykorzystując zależność między średnią arytmetyczną a średnią geometryczną 	<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza dowód nie wprost (np. dotyczący liczb pierwszych)